

УДК 330.341

DOI: <https://doi.org/10.32782/business-navigator.74-27>

Шедякова Т.Є.

доцент кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Лубенець С.В.

кандидат технічних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародних відносин,
міжнародної інформації та безпеки
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Шинкаренко О.С.

студент
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Shediakova Tetiana

Associate Professor at the Department of
International Business and Economic Theory
V.N. Karazin Kharkiv National University

Lubenets Serhii

Ph.D (Technical Sciences), Associate Professor,
Senior Lecturer at the Department of International Relations,
International Information and Security
V.N. Karazin Kharkiv National University

Shynkarenko Oleksii

Student
V.N. Karazin Kharkiv National University

ЦИФРОВІЗАЦІЯ КРАЇН АФРИКАНСЬКОГО КОНТИНЕНТУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

DIGITALIZATION OF THE COUNTRIES OF AFRICAN CONTINENT AND PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF INTERNATIONAL BUSINESS

Стаття присвячена дослідженню місця та ролі процесу цифровізації країн Африканського континенту в контексті їхньої інтеграції у міжнародне бізнес-середовище. В статті висвітлюються сутність та механізми впровадження інформаційно-комунікаційних технологій на основі вимірювання індексу готовності країн до цифрових мереж, визначені теоретико-методологічні аспекти формування понятійного апарату досліджуваної проблематики та ринкової конкурентоспроможності країн Африки в умовах глобалізації економіки. В роботі проаналізований світовий досвід управління процесом цифровізації міжнародної економіки загалом та міжнародного бізнесу зокрема, визначені способи та механізми регулювання цього процесу; досліджені механізми державного впливу на підприємства та умови, за яких його доцільно використовувати; також запропонований осучаснений підхід до впровадження провідного досвіду в управлінську діяльність підприємств країн Африки.

Ключові слова: економічний розвиток, індекс мережевої готовності, інновації, інформаційно-комунікаційні технології, міжнародна інтеграція, міжнародний бізнес, національна стратегія, технологічний потенціал, цифрова економіка, цифровізація.

The article is devoted to the study of the place and role of the digitalization process of the countries of the African continent in the context of their integration into the international business environment. The article highlights the essence and mechanisms of the implementation of information and communication technologies based on the measurement of the index of readiness of countries for digital networks, the theoretical and methodological aspects of formation of the conceptual apparatus of researched issues and the market competitiveness of African countries in the conditions of globalization of the world economy are determined. The work analyzes the global experience of managing the process of digitalization of the international economy in general and international business in particular, the methods and mechanisms of regulation of this process are determined; researched mechanisms of state influence on enterprises and the conditions under which it is appropriate to use it; a modernized approach to the

implementation of leading experience in the management activities of enterprises in African countries is also proposed. The article identifies the leading countries in the field of digitalization, their role in global and local markets is clarified; the prospects for changing the rates of population growth in the African region and the consequences of this growth as part of the expansion of high-tech businesses to regional and international markets are outlined; the predicted degree of their presence in the countries of the African continent. Particular attention is paid to the general features of the modern stage of the development of international business, the role of innovations in the development of strategies for the development of the economies of African countries is determined; an assessment of the effectiveness of the set of strategies of international companies was provided, which ultimately allowed us to propose a number of practical and recommended actions aimed at improving and improving the process of managing the processes of digitalization of the business environment of the countries of the African continent.

Key words: economic development, network readiness index, innovations, information and communication technologies, international integration, international business, national strategy, technological potential, digital economy, digitalization.

Постановка проблеми. Африка вступає на шлях міжнародної торгової інтеграції, тож сьогодні континент готовий розкрити свій величезний економічний потенціал. Повноцінне функціонування цифрових мереж у поєднанні з розвитком інфраструктури, інвестиціями в людський капітал та зусиллями щодо подолання інформаційного розриву стане поворотним моментом для інтеграції країн Африки у світове бізнес-середовище. Для реалізації всіх переваг потрібні узгоджені зусилля урядів африканських країн, зацікавлених сторін із приватного сектору та міжнародних партнерів, щоб усунути дефіцит інфраструктури, подолати нормативні перешкоди та створити надійні умови для їх цифровізації. При правильній політиці та спільній прихильності до загальної мети Африка може використовувати міжнародну інтеграцію для стимулювання сталого розвитку та формування добробуту для свого народу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Актуальність вивчення зв'язку процесу цифровізації країн Африки із розвитком міжнародного бізнесу в цих країнах викликана з одного боку, неоднозначним трактуванням ролі цифрових технологій у світовій та національних економіках, а з іншого – активізацією цих технологій. Сучасні дослідження в цій галузі в основному присвячені практичній стороні реалізації цифрового потенціалу африканського регіону. Серед науковців, які зробили значний внесок у висвітлення проблеми, що вивчається, можна відмітити таких фахівців як Джихад Азур, Абебе Аемро, Тая Бегазо, Муса Блімпо, Марк Датц, Сумітра Датта, Бруно Ланвін, Фабіан Хангерленд, Йорн Квітцау, Кристофер Зубер та Надія Паливода. Втім, подальше вивчення даної проблематики потребує проведення поглиблених досліджень у цій галузі, що зумовило мету і завдання дослідження.

Формулювання завдання дослідження. Метою дослідження можна визначити аналіз впливу процесу цифровізації країн Африканського регіону на розвиток міжнародного бізнес-середовища, а також окреслення місця та ролі сучасних інформаційних технологій у цих процесах, включаючи міжнародну торгівлю.

Виклад основного матеріалу дослідження. Згідно з Доповіддю Організації об'єднаних націй про економічний розвиток Африки у 2023 р. «Потенціал Африки для інтеграції у високотехнологічні глобальні виробничо-збутові ланцюжки», економіка африканських країн опинилася під величезним тиском внаслідок безпрецедентної турбулентності в умовах економічної невизначеності, геополітичних подій та стихійних лих [9].

Це змусило ключових гравців, у тому числі деяких виробників, дистриб'юторів, відправників вантажів й т. ін., які беруть участь у виробництві товарів певних видів та в їх доставці на континентальний ринок, переглянути способи підвищення стійкості своїх бізнес-відносин. Хоча ступінь інтеграції африканських країн у міжнародне бізнес-середовище порівняно з іншими регіонами відносно невелика, збої в роботі таких відносин мають непропорційно великий негативний вплив на їхню економіку.

У світовій економіці останні 20 років відбуваються фундаментальні трансформації. Їх виразом виступають зміна динаміки основних макроекономічних показників економік країн загалом, які зачіпають основні галузі глобальної економічної системи. За оцінкою британської агенції з економічного прогнозування The Economist Intelligence Unit, у найближчі 2–3 роки ця трансформація ще більше посилиться, оскільки прогнозується подальше падіння ВВП основних макроекономічних гравців [7].

Це падіння, за прогнозами, торкнеться всіх сегментів світової економіки. Отже, вплив глобального чинника на країни світу залишиться негативним, яким він був протягом останніх п'яти років, в тому числі для країн Африки. Однією з причин такого становища залишається демографічне зростання. Згідно з прогнозами, до 2050 р. кількість населення Африканського регіону збільшиться вдвічі і становитиме 2,5 млрд осіб, що означає стрімке омолодження населення [10]. Наймолодше населення більш активно включається у процеси цифровізації та освоює цифрові технології глибше та якісніше, а також більш активно знаходить роботу у відповідних сегментах національної економіки. Відповідно, класична модель міжнародного співробітництва не приносить позитивних результатів країнам регіону та ставить їх перед необхідністю пошуку нових інструментів та можливостей соціально-економічного розвитку. У той самий час, спираючись на сучасні дослідження та світовий досвід, нові можливості для країн Африки відкриваються у сегменті цифрової економіки [4].

Диверсифікація та підвищення стійкості бізнес-процесів як на регіональному, так і на міжнародному рівні пов'язані з цифровізацією та впровадженням цифрових технологій. У ланцюжках виробництва та збуту дороговартісних товарів з короткими термінами виготовлення, таких як медичні прилади та електрообладнання, використання цифрових технологій – передових засобів автоматизації, машинного навчання,

штучного інтелекту, технології блокчейн й т. ін. – є необхідною умовою ефективності виробництва, розподілу, логістики та закупівель.

Країни Африки поступово долучаються до впровадження та використання інноваційних цифрових технологій, здатних оптимізувати роботу локальних підприємств. Наприклад, Кенія може похвалитися одним із найвищих в Африці рівнів освоєння цифрових навичок. Серед нових технологій, які все активніше впроваджуються в цій країні та які можуть бути використані для розвитку конкретних галузей міжнародного бізнесу (аутсорсинг, міжнародна логістика та управління експортно-імпортними операціями), можна назвати штучний інтелект, Інтернет речей та технології хмарних обчислень. Передові технології також надають цінні інструменти та платформи, здатні задовольнити фінансові потреби компаній в Африці та потенційних постачальників товарів і послуг із сусідніх країн. Наприклад, банки та інші кредитні організації можуть використовувати технологію блокчейн для покращення фінансування власних проєктів, оскільки ця технологія дозволить їм швидко та ефективно з точки зору витрат приймати більш зважені рішення про кредитування, маючи доступ до перевірених транзакцій між постачальником і покупцем у віддаленому режимі без необхідності проводити фізичний аудит або платити за фінансову перевірку. Сприяння інвестиціям та фінансуванню, пов'язаним з міжнародними бізнес-процесами, особливо важливе для розкриття потенціалу малих та середніх підприємств та їх участі у наукоємних комерційних операціях. Фінансові інструменти, наприклад, розрахунково-платіжні засоби, також можуть відкрити можливості для інтеграції цих підприємств у міжнародне бізнес-середовище.

Використання нових технологій та цифрових рішень має на меті забезпечити комплексну видимість та прозорість міжнародного бізнесу африканських країн та сприяти тому, що компанії, які беруть участь у цьому бізнесі, зможуть більш ефективно реагувати на зміни у динаміці світового ринку. Визначення потенціалу окремих країн у міжнародному бізнес-середовищі, оцінка технологічної та цифрової готовності африканських компаній, сприяння передачі технологій, зворотному інжинірингу та інноваціям, а також розвиток та розширення використання цифрових та інших техно-

логій у процесах і взаємодіях у рамках міжнародних комерційних відносин в майбутньому матимуть важливе значення для розвитку й позитивної трансформації економік країн Африки.

У контексті цього дослідження особливий інтерес становлять параметри, які характеризують поточний стан цифровізації країн регіону, оскільки саме поширення та розвиток Інтернету та мобільного зв'язку виступають основою для подальшого розповсюдження цифрових продуктів та послуг, включаючи цифрову торгівлю, цифровий банкінг, цифрову державу, розумне місто й т. ін.

Одним із найважливіших показників інноваційного та технологічного потенціалу кожної країни є рівень розвитку технологій, здатність економіки країни розвиватися в умовах цифрових трансформацій, які все активніше відбуваються з кожним роком. Американський дослідницький інститут Portulans Institute та Світовий Альянс інформаційних технологій та послуг (World Information Technology and Services Alliance) щорічно випускають звіт, в якому аналізують індекс мережевої готовності (Networked Readiness Index) – комплексний показник, що характеризує рівень розвитку інформаційних технологій країн світу. Автори звіту виходять з ідеї, що існує тісний зв'язок між розвитком інформаційно-комунікаційних технологій та економічним добробутом країн, оскільки технології відіграють сьогодні провідну роль у їхньому розвитку, підвищенні продуктивності та конкурентоспроможності, диверсифікують економіку та стимулюють ділову активність громадян, тим самим сприяючи підвищенню рівня життя людей. Передбачається, що індекс має використовуватися лідерами державного та приватного секторів для аналізу своєї політики та здійснення моніторингу прогресу у сфері розвитку інформаційного суспільства.

Експерти Portulans Institute розраховують індекс мережевої готовності на підставі низки показників, які можна об'єднати у 4 групи: технологічна складова, людський фактор, управлінський чинник, загальний вплив.

Традиційно лідерами рейтингу є розвинені країни з високим рівнем ВВП на душу населення. Перші п'ять сходинок у 2023 р. посіли США, Сінгапур, Фінляндія, Нідерланди та Швеція.

Африканський регіон поліпшує свій рейтинг у цьому індексі, втім, сьогодні він залишається на рівні країн, що розвиваються (табл. 1).

Таблиця 1

Топ-10 країн Африки за індексом готовності до цифрових мереж у 2023 р.

Місце серед африканських країн	Країна	Місце у рейтингу	Показник				Загальний показник
			Технології	Люди	Управління	Вплив	
1	Кенія	70	40,56	42,93	58,59	45,35	46,86
2	ПАР	74	41,74	40,31	59,14	42,20	45,85
3	Маврикій	76	37,88	30,00	60,51	53,85	45,56
4	Кабо Верде	95	25,21	39,17	47,55	46,88	39,70
5	Гана	98	29,02	34,58	51,68	40,03	38,83
6	Руанда	99	29,14	29,97	51,47	42,46	38,26
7	Кот д'Івуар	101	29,40	31,67	47,29	43,21	37,89
8	Сенегал	102	32,57	26,55	47,39	44,12	37,66
9	Нігерія	106	34,42	33,89	37,40	37,20	35,73
10	Ботсвана	110	25,75	29,88	47,48	34,39	34,38

Джерело: [3; 8]

Кенія посідає перше місце серед африканських країн за індексом готовності до цифрових мереж у 2023 р., а цифрові зміни відбуваються у країні швидше, ніж очікувалося. Піднявшись до 70-го місця у світі, порівняно з 77-м у попередньому році, Кенія потіснила Південно-Африканську Республіку (74) на друге місце, а Маврикій (76) посідає третє місце на континенті.

Індекс готовності до мереж підкреслює цифрове зростання Африки: 20 країн перевершили очікування щодо готовності до цифрових технологій порівняно з загальним рівнем економічного розвитку та досягли значних успіхів, зокрема, Руанда, яка у 2023 р. піднялася зі 101-го до 99-го місця. До неї приєдналися Кот д'Івуар (101) та Сенегал (102) у трійці найефективніших економік з низьким рівнем доходу.

Більшість африканських країн продовжують групуватися як країни з низьким рівнем доходу або доходом нижче середнього, але звіт Portulans Institute показує, що багато африканських економік успішно створюють можливості для стимулювання цифрових змін швидшими темпами, ніж очікувалося, враховуючи їхній рівень розвитку. Більшість з цих економік перевищують очікування у галузях, пов'язаних з управлінням, технологіями та людьми. Руанда залишається на передньому краї в регіоні як єдина економіка, яка другий рік поспіль перевершує очікування за всіма чотирма показниками цифрової готовності.

Індекс готовності до цифрових мереж, опублікований Portulans Institute, забезпечує надійну основу для оцінки впливу інформаційних комунікацій та технологій на суспільство та розвиток націй, надаючи значущу інформацію для бізнес-лідерів і політиків.

Редактор Networked Readiness Index Сумітра Датта та декан Saïd Business School при Оксфордському університеті Пітерс Мурс Дін кажуть з цього приводу: «Багато африканських економік успішно створюють можливості для впровадження цифрових змін швидшими темпами, ніж очікувалося, враховуючи їхній рівень розвитку, причому Кенія, Південна Африка та Маврикій лідирують у цифровому підйомі Африки за індексом готовності до мереж. Континент демонструє майстерність і стійкість цифрового управління, а 20 африканських країн створюють необхідні можливості для пришвидшення темпів змін, які перевищують очікуваний рівень розвитку».

Бруно Ланвін, співредактор Networked Readiness Index, доповнює: «Ви не можете покращити те, що не можете виміряти. Але чи можна покращити щось, що залишається недосконалим? Оскільки наш цифровий світ продовжує розвиватися та формуватися, від політиків, інвесторів, аналітиків, науковців і звичайних громадян часто очікують швидких рішень і чітких оцінок тенденцій та практик, що швидко змінюються. Потреба в заснованих на фактах і кількісно вимірних описах мережевих суспільств ніколи не була такою гострою. Це територія, на якій Networked Readiness Index протягом десятиліть намагається інформувати бізнес, уряди і громадянське суспільство щодо вдалого вибору» [5].

Загалом ці тенденції, які висвітлює рейтинг Networked Readiness Index, відображають різні рівні прогресу та виклики, з якими стикається бізнес в різних частинах світу, оскільки його шлях до цифрової готовності та мережевих можливостей триває.

У жовтні 2018 р. Економічна та соціальна Рада Організації Об'єднаних Націй (ЕКОСОП; United Nations Economic and Social Council, ECOSOC) разом зі своїми стратегічними партнерами відкрила центр підвищення кваліфікації фахівців з цифрової ідентифікації, електронної торгівлі та цифровізації економіки. Цей центр, роботу якого контролює консультативна рада високого рівня, служить для країн оперативним механізмом надання технічних консультативних послуг з питань цифрової ідентифікації, електронної торгівлі та цифровізації економіки. Крім того, центр проводить дослідження з різних аспектів цифрової економіки. Центр також сприяє ЕКОСОП в її підтримці створення спільного цифрового ринку в рамках Африканської континентальної зони вільної торгівлі. У зв'язку з цим Рада співпрацює з фондом мережі Omidyar Network – американським приватним некомерційним венчурним інвестиційним фондом, який спеціалізується на інвестиціях на будь-яких стадіях розвитку організації в стартапи у сфері соціального підприємництва – з метою створення платформи цифрової ідентифікації для Африки. Ця співпраця також сприяє нарощуванню потенціалу посадових осіб з африканських країн та створенню центру підвищення кваліфікації фахівців у галузі цифрової ідентифікації та забезпечення конфіденційності даних, що націлене на досягнення цілей у рамках сталого розвитку.

Результати аналітичної та інформаційно-просвітницької роботи ЕКОСОП, пов'язаної з питаннями роумінгу та кібербезпеки, дозволяють зменшити навантаження на комунікаційний бізнес країн, наприклад, брати участь у процесі узгодження та зниження розцінок на міжнародний роумінг. Згідно з прийнятою державами-членами «дорожньою картою» ЕКОСОП, система роумінгу для мобільного зв'язку була створена в Центральній Африці 31 березня 2019 р. Отримані результати являють собою істотний фактор зниження витрат по веденню бізнесу та сприяння зовнішній торгівлі в субрегіоні в рамках Африканської континентальної зони вільної торгівлі. Створення системи роумінгу також сприятиме розвитку процесів цифровізації міжнародного бізнесу як в Центральній Африці зокрема, так і на континенті загалом [6].

В умовах швидких технологічних змін в світовій економіці цифрова інтеграція може підвищити стійкість країн Африки до потрясінь і підготувати континент до довгострокового успіху. Наприклад, перехід на цифрові технології має значно знизити торгові витрати за рахунок оптимізації митних процесів та полегшення транскордонних платежів. Електронні системи відстеження вантажів та хмарні платіжні системи дають уявлення про здатність технологій підвищувати ефективність міжнародної торгівлі. Крім того, диверсифікація експортних напрямків завдяки створенню глобальних цифрових мереж означає зниження ризику зміни структури світової торгівлі та підвищення економічної стійкості. Оскільки континент позиціонує себе як динамічний центр торгівлі, вигоди поширюватимуться за межі його кордонів, приносячи користь світовій торгівлі та поживаючи економіку в усьому світі. Шлях до торгової інтеграції в Африці є не лише можливістю для економічного зростання, а й свідченням рішучості населення континенту прокласти свій шлях до процвітання [1].

Усі африканські країни потребують більшої кількості робочих місць для зростаючого населення. У звіті Світового Банку «Цифрова Африка: технологічна трансформація для створення робочих місць» говориться, що ширше використання цифрових технологій підприємствами та домашніми господарствами, які підвищують продуктивність, є обов'язковим для створення таких робочих місць, у тому числі для людей із нижчою кваліфікацією. Водночас цей тренд може підтримувати не лише короткострокову мету країн щодо відновлення їхніх економік після соціально-економічних потрясінь, але й їх бачення економічної трансформації з більш інтенсивним зростанням. Втім, ці результати не є аксіоматичними. За останні роки доступність мобільного Інтернету зросла на всьому континенті, але розрив у поширенні в Африці є найвищим у світі. Території, де є принаймні мобільний Інтернет 3G/4G, зараз охоплюють 84% населення Африки, але лише 22% користуються такими послугами. Середній африканський бізнес відстає у використанні смартфонів і комп'ютерів, а також більш складних цифрових технологій, які каталізують подальше зростання продуктивності. Дві проблеми пояснюють розрив у використанні: доступність цих нових технологій і готовність їх використовувати. Для 40% африканців, які перебувають за межею бідності, лише тарифні плани мобільної передачі даних обійдуться в одну третину їхніх доходів, на додаток до ціни на пристрої доступу, ліцензійне програмне забезпечення та електроенергію. Тарифні плани для малого та середнього бізнесу також дорожчі, ніж в інших регіонах. Крім того, недоліки в якості інтернет-послуг – наприклад, в пропозиції релевантних додатків, які відповідають навичкам користувачів, сприяють підприємництву та підвищують потенціальні прибутки – знижують бажання людей користуватися ними. Для тих країн, які вже використовують ці технології, вираш у розвитку є значним. Емпіричні дослідження Світового Банку доповнюють інформацію про те, що доступність мобільного Інтернету безпосередньо підвищує продуктивність підприємства, збільшує кількість робочих місць і скорочує бідність по всій Африці. Щоб ширше реалізувати ці та інші переваги, африканські країни мають впроваджувати взаємодоповнюючі політики, спрямовані як на посилення платоспроможності користувачів, так і на їхнє бажання використовувати цифрові технології. Ці втручання повинні віддавати пріоритет продуктивному використанню для створення великої кількості робочих місць у регіоні, який готовий отримати вигоду від молодшої робочої сили, адже Африканський регіон, за прогнозами, стане найбільшим у світі за кількістю населення до кінця цього століття [2].

Отже, Африка потребує нарощування свого цифрового потенціалу та впровадження інформаційних технологій, брак яких залишається серйозною проблемою для континенту. Для цього країни Африки прагнуть активізації співробітництва у сфері цифрових технологій та міжнародного бізнесу. Важливим партнером для них у цій сфері залишається Східно-Азійський регіон. Досвід розвитку країн цього регіону, зокрема Сінгапуру, Малайзії та Індонезії, означає необхідність прийняття країнами Африканського континенту політики, яка могла б максимізувати вигоди від прямих іноземних інвестицій у цифрову галузь, в підприєм-

ницькі стартапи і підприємства, що здійснюють свою діяльність у міжнародному бізнес-середовищі, а також загалом у передові та високотехнологічні галузі, забезпечуючи позитивні ефекти та захищаючи інтереси місцевих потенційних технологічних лідерів. Посилення економічної співпраці між країнами Африки та вихід за межі фрагментованих двосторонніх комерційних переговорів з партнерами – це кроки, які допоможуть вирівняти умови гри з міжнародними гігантами.

Висновки. Проведене дослідження підтверджує, що у країнах Африки зберігаються значні соціально-економічні проблеми, а ступінь їх вирішення залишається невисоким, навіть за наявності значного як ресурсного, так і людського потенціалу. Крім того, рівень розвитку цих країн є дуже диференційованим, а зростаючий негативний вплив зовнішніх факторів вимагає вжиття політичних та економічних заходів щодо нівелювання їхньої дії. У той же час наголошується, що країни Африканського регіону мають певні успіхи у соціально-економічному розвитку, які дають можливість говорити про перспективи поліпшення цифрової складової національних економік як дієвого чинника їхньої стабілізації. У цьому процесі важливо активізувати міжнародне співробітництво, яке може забезпечити просування країн регіону шляхом здійснення економічного та цифрового прогресу.

Індекс мережевої готовності африканських країн помітно покращується. Втім, в межах їх кордонів зберігаються низькі показники за індексами інноваційного розвитку. Причинами цього є низька цифрова грамотність, недостатня доступність відповідного місцевого контенту, сумнівна якість інфраструктури та обмежений розвиток державних стратегій цифровізації. Натомість, за даними індексу мережевої готовності можна бачити певний прогрес у цьому процесі, головним чином за рахунок поширення мобільного зв'язку та Інтернету.

Сьогодні є важливим посилення присутності країн Африки у цифровому просторі, особливо у ключових сегментах економіки. Передумови для інтенсифікації співробітництва в галузі міжнародного бізнесу реально існують, зокрема, вони визначаються як досить активною цифровізацією, так і поживленням міжнародної торгівлі товарами та послугами, а також зростанням зацікавленості країн у подальшому розвитку міжнародного співробітництва з урахуванням зростання глобальної невизначеності. На жаль, у урядів країн регіону сьогодні відсутнє стратегічне розуміння конкретних галузевих завдань у сфері цифровізації, що залишається серйозною проблемою для населення Африки, яка потребує вирішення. Обмежена цифрова інфраструктура та недостатній доступ до недорогих інтернет-послуг перешкоджають транскордонній торгівлі та зростанню електронної комерції. Для того, щоб використовувати можливості цифрової торгівлі, першорядне значення мають інвестиції в системи зв'язку та цифрову інфраструктуру. У міру того, як цифровізація проникає в різні галузі суспільного життя, цільові програми навчання, спрямовані на те, щоб сформувати у працівників навички в галузі цифрових технологій, можуть допомогти громадянам Африці включитися в цифрову економіку, що розширюється. Захист тих, хто постраждав у процесі переходу до вищих темпів зростання, має важливе значення для забезпечення сталого розвитку Африканського континенту.

Список використаних джерел:

1. Azour J., Selassie A. The Drive for Trade Integration. 2023. URL: <https://www.imf.org/-/media/Files/Publications/Fandd/Article/2023/September/Straight-talk-Jihad-Azour-Abebe-Aemro.ashx> (дата звернення: 23.01.2024).
2. Begazo T., Blimpo M. P., Dutz M. A. Digital Africa. Technological Transformation for Jobs. 2023. URL: <https://openknowledge.worldbank.org/bitstreams/eb0d577e-c346-478a-adf3-0e855d3d0141/download> (дата звернення: 23.01.2024).
3. Dutton W., Dutta S., Lanvin B. Network Readiness Index 2023. Trust in a Network Society: A Crisis of the Digital Age? 2023. URL: https://download.networkreadinessindex.org/reports/nri_2023.pdf (дата звернення: 23.01.2024).
4. Hungerland F., Quitzau J., Zuber C. The Digital Economy. Strategy 2030 – Wealth and Life in the Next Generation. 2015. URL: <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/121322/1/837681693.pdf> (дата звернення: 23.01.2024).
5. Kenya Ranked Highest African Nation in Network Readiness Index 2023, with Digital Change Happening at Faster Pace Across the Continent than Expected. URL: <https://pressreleases.responsesource.com/news/104777/kenya-ranked-highest-african-nation-in-network-readiness-index-with/> (дата звернення: 23.01.2024).
6. Migration, a Catalyst for Sustainable Development in Africa's Host and Home Countries. URL: <https://www.uneca.org/stories/migration%2C-a-catalyst-for-sustainable-development-in-africa%E2%80%99s-host-and-home-countries> (дата звернення: 23.01.2024).
7. Risk Outlook 2024 – A Report by EIU. URL: <https://www.eiu.com/n/campaigns/oct-23-risk-outlook-2024/> (дата звернення: 23.01.2024).
8. The Network Readiness Index 2023 – Benchmarking the Future of the Network Economy. URL: <https://networkreadinessindex.org/countries/> (дата звернення: 23.01.2024).
9. The Potential of Africa to Capture Technology-Intensive Global Supply Chains – United Nations Conference on Trade and Development. URL: https://unctad.org/system/files/official-document/aldcafrica2023-overview_en.pdf (дата звернення: 23.01.2024).
10. Паливода Н.В Африці до 2050 року кількість населення збільшиться вдвічі і становитиме 2,5 млрд. URL: <https://mind.ua/news/20177986-v-africi-do-2050-roku-kilkist-naselennya-zbilshitsya-vdvichi-i-stanovitime-25-mlrd> (дата звернення: 23.01.2024).

References:

1. Azour J., Selassie A. (2023) The Drive for Trade Integration. Available at: <https://www.imf.org/-/media/Files/Publications/Fandd/Article/2023/September/Straight-talk-Jihad-Azour-Abebe-Aemro.ashx> (accessed January 23, 2024).
2. Begazo T., Blimpo M. P., Dutz M. A. (2023) Digital Africa. Technological Transformation for Jobs. Available at: <https://openknowledge.worldbank.org/bitstreams/eb0d577e-c346-478a-adf3-0e855d3d0141/download> (accessed January 23, 2024).
3. Dutton W., Dutta S., Lanvin B. (2023) Network Readiness Index 2023. Trust in a Network Society: A Crisis of the Digital Age? Available at: https://download.networkreadinessindex.org/reports/nri_2023.pdf (accessed January 23, 2024).
4. Hungerland F., Quitzau J., Zuber C. (2015) The Digital Economy. Strategy 2030 – Wealth and Life in the Next Generation. Available at: <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/121322/1/837681693.pdf> (accessed January 23, 2024).
5. Kenya Ranked Highest African Nation in Network Readiness Index 2023, with Digital Change Happening at Faster Pace Across the Continent than Expected. Available at: <https://pressreleases.responsesource.com/news/104777/kenya-ranked-highest-african-nation-in-network-readiness-index-with/> (accessed January 23, 2024).
6. Migration, a Catalyst for Sustainable Development in Africa's Host and Home Countries. Available at: <https://www.uneca.org/stories/migration%2C-a-catalyst-for-sustainable-development-in-africa%E2%80%99s-host-and-home-countries> (accessed January 23, 2024).
7. Risk Outlook 2024 – A Report by EIU. URL: <https://www.eiu.com/n/campaigns/oct-23-risk-outlook-2024/> (accessed January 23, 2024).
8. The Network Readiness Index 2023 – Benchmarking the Future of the Network Economy. Available at: <https://networkreadinessindex.org/countries/> (accessed January 23, 2024).
9. The Potential of Africa to Capture Technology-Intensive Global Supply Chains – United Nations Conference on Trade and Development. Available at: https://unctad.org/system/files/official-document/aldcafrica2023-overview_en.pdf (accessed January 23, 2024).
10. Palyvoda N. (2017) V Afryci do 2050 roku kilkjistj naselennja zbilshytjsja vdvichi i stanovytyme 2,5 mlrd [The population in Africa will increase up to 2,5 billion by 2050] Available at: <https://mind.ua/news/20177986-v-africi-do-2050-roku-kilkist-naselennya-zbilshitsya-vdvichi-i-stanovitime-25-mlrd> (accessed January 23, 2024). (in Ukrainian)